

Duurzaam of korte klap?

Reactie van Kennisnetwerk Het Zwarte Gat op bezuinigingen in de verslavingszorgsector

Minister Schippers van VWS wil bijna 600 miljoen bezuinigen op de geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. Met deze bezuinigingen wordt de verslavingszorg, en al haar cliënten, onevenredig hard getroffen volgens Kennisnetwerk Het Zwarte Gat. Maar, we erkennen niet alleen de noodzaak van het nemen van maatregelen, maar willen ook mede de verantwoordelijkheid ervoor nemen. Door samen met de verslavingszorgsector gestalte geven aan duurzame oplossingen.

Het innen van een eigen bijdrage staat de realisatie van duurzame hersteloplossingen in de weg.

De voorgestelde maatregelen van het kabinet zijn geen oplossing voor de bestaande knelpunten. Sterker nog, ze belemmeren juist de door ons gewenste en door de sector onderschreven innovatie. Het zijn korte termijn bezuinigingen en stimuleren geen duurzame oplossingen.

Samen met de psychiatrie moet de verslavingszorg voor 35 % van de overschrijding van VWS opdraaien voor slechts 10% van de totale omzet in de zorg. Wat ons het meest tegen de borst stuit is de invoering van een eigen bijdrage voor cliënten. Veel cliënten zullen deze eigen bijdrage niet kunnen betalen. Bovendien zullen sommige diagnoses helemaal niet meer vergoed worden. Niet alleen de meest kwetsbare chronische patiënten maar iedereen die gebruik wil maken van ondersteuning bij verslavingsproblemen. Iedereen moet meer gaan betalen. Deze maatregel is daarmee stigmatiserend en onbetaalbaar voor sommige cliënten en druist in tegen het bredere beleid om te participeren in de samenleving.

Kennisnetwerk Het Zwarte Gat: Kan het anders?, Ja!

De verslavingszorg sector kan wel bezuinigen als ze de kans krijgen. Het Kennisnetwerk wil zich daar mede voor inzetten om herstelondersteunende zorgarrangementen in te richten. De verkokerde, ondoelmatige structuur, waarin vaak onvoldoende kwaliteit wordt geleverd bij soms heel hardnekkige vraagstukken, moet nodig in een innovatieve herstelaanpak doorbroken worden. Meer doelmatigheid, hogere doeltreffendheid, maar vooral samen met de cliënt oplossingen zoeken. Antwoorden vinden met empowerde cliënten. Een duurzame oplossing op gezond- en sociaal terrein.

Als de sector op die manier de kans krijgt en bovenal neemt om binnen afzienbare tijd grondige innovatieve slagen te maken, denken we dat met forse reductie van recidive (nu tussen de 60 en 70%) we stevige winst kunnen halen.

De 'social return on investment' is groot en zal een fors deel van de beoogde bezuiniging, weliswaar in een iets lager tempo, opleveren.

Ook in de ICT sfeer zijn veel verder reikende oplossingen, zoals zelfmanagementtechnieken maar ook domotica, mogelijk.

Op die manier willen we het voornemen van tafel halen om eigen bijdragen te gaan vragen, want dat is desastreus voor onze cliëntenpopulatie. Daarentegen zal de sector zich moeten verplichten om de voorgestelde duurzame oplossingen met een taakstelling te realiseren. Duurzaamheid te realiseren door

'koker'doorbrekend te werken en te varen op de eigen kracht(empowerment) van cliënten, aan te vullen met ondersteuning vanuit de omgeving. Dit vraagt een andere focus van professionals om dit herstelproces te ondersteunen en te coachen.

Deze verklaring van Kennisnetwerk het Zwarte Gat betreft de voorgestelde maatregelen van minister Schippers.

Noot voor de redactie: Het Kennisnetwerk is ontsproten uit de 15 cliëntenraden in de Nederlandse verslavingszorg. Het ontleent zijn naam aan het gebrek aan aandacht voor herstel na de klinische behandeling, het figuurlijk alle energie opslorpemde 'zwarte gat'.

In 2010 is er in het Handvest van Maastricht, convenant tussen cliëntenraden, het Kennisnetwerk en de bestuurders van de instellingen, afgesproken dat herstel het leidend principe zal worden in de verslavingszorg.

Deelnemende instellingen aan Handvest van Maastricht:

VNN Groningen	Leger des Heils/de Wending
Arkin/Jellinek Amsterdam	Lievegoedzorggroep Zeist
Bouman GGZ Rotterdam	Novadic-Kentron Vught
Brijder/ Parnassia Den Haag	Tactus Deventer
De Hoop Dordrecht	Vincent van Gogh/NML Venray
Emergis Goes	RvB Mondriaan Heerlen
GGZ Centraal/v.h. Meerkanten Ermelo	Irizzorg Arnhem
Maliebaan Utrecht	

Website: www.hetzwartegat.info

Nadere inlichtingen bij de 'stuurders' van Het netwerk:

Jos oude Bos; j.oudebos@vnn.nl · tel.06 13091869
Reinier Schippers, reinschip@hotmail.com tel. 06 51951888
Gerrit Zwart, g.zwart@tactus.nl tel.0617115198
Of Gert de Haan, facilitator, gertdehaan@planet.nl tel.06 53352605